

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

دانشکده توانبخشی

اختلال گفتار در شکاف لب و کام

اطلاعات درس:

عنوان درس: اختلال گفتار در شکاف لب و کام

کد درس: ۳۴

نوع و تعداد واحد: ۱ واحد نظری و ۱ واحد عملی

نام مسؤؤل درس: محمد رحیم شاهبداغی

مدرس / مدرسان: محمد رحیم شاهبداغی و دکتر سمیرا آقادوست

پیش‌نیاز / هم‌زمان: بیماری‌های گوش، گلو و بینی و کاربرد جراحی در درمان آنها (کد ۲۳) و آناتومی و نوروآناتومی دستگاہ گفتار و شنوایی (کد ۰۷). این واحد پیش‌نیاز واحد دیگری نیست.

رشته تحصیلی: گفتار درمانی

مقطع تحصیلی: کارشناسی

نیمسال تحصیلی: اول

اطلاعات مسؤؤل درس:

رتبه علمی: مربی

محل کار: تهران - خ انقلاب - پیچ شمیران - نبش خ صفی‌علیشاه - دانشکده توانبخشی - دانشگاه علوم پزشکی تهران - گروه

گفتار درمانی

تلفن تماس: ۷۷۵۳۳۹۳۹

نشانی پست الکترونیک: shahbodaghi@tums.ac.ir saghadost@sina.tums.ac.ir

¹ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری - عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسؤؤل درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

در این درس دانشجویان با نحوه عملکرد دریاچه کامی-حلقی، طبقه بندی انواع شکاف لب و کام، طبقه بندی انواع مشکلات گفتاری و غیر گفتاری مرتبط با شکاف لب و کام، بی کفایتی کامی-حلقی و اثرات آن بر گفتار، انواع ارزیابی های ادراکی و ابزاری، مدیریت درمان تیمی، پیشگیری و مداخله زودهنگام در افراد دارای شکاف کام آشنا خواهند شد. همچنین نحوه ی تشخیص انواع خطاهای تولیدی در اختلالات تشدید را آموزش خواهند دید و چگونگی طرح ریزی برنامه درمانی مناسب برای این بیماران را یاد خواهند گرفت.

محتوای آموزشی به صورت پادکست، PDF اسلاید و یا محتوای صوتی تصویری (mp4) و ... ارائه می‌شود. همزمان تکالیفی با مشخص شدن زمان تحویل دانشجویان مشخص می‌شود. در طول ترم به سوالات دانشجویان از طریق سامانه یا یکی از مدیاهای اجتماعی پاسخ داده می‌شود. بازخورد به تکالیف دانشجویان هم به صورت فردی و هم به صورت گروهی بر حسب نیاز صورت می‌گیرد.

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

آشنایی دانشجویان با انواع اختلالات گفتار در ناهنجاری‌های جمجمه‌ای-صورتی با تمرکز بر شکاف لب و کام و آشنایی آنها مباحث آسیب‌شناسی، ارزیابی و درمان اختلالات گفتار در شکاف لب و کام در کودکان و بزرگسالان، دستیابی به بهبود باورپذیری این اختلالات و کسب توانایی در اجرای تکنیک های درمانی در آنها

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

اهداف شناختی:

- ۱- دانشجویان با آناتومی و فیزیولوژی دهان، بینی و حلق آشنا شوند.
- ۲- دانشجویان ویژگی سندروم‌های شایع در اختلالات جمجمه‌ای صورتی را ذکر کنند.
- ۳- دانشجویان اختلالات تشدید در گفتار خصوصا در شکاف لب و کام را تعریف و طبقه‌بندی نمایند.
- ۴- دانشجویان انواع طبقه‌بندی‌های شکاف لب و کام را ذکر کنند.
- ۵- دانشجویان انواع مشکلات غیرگفتاری افراد مبتلا به شکاف لب و کام مانند مشکلات دندانی، مشکلات شنوایی و سایر مشکلات آنها را شرح دهند.
- ۶- دانشجویان ویژگی‌های گفتاری نادرست در اختلالات شکاف لب و کام را شرح دهند.
- ۷- دانشجویان با انواع انواع مشکلات صوتی و گفتاری و انواع خطاهای جبرانی در شکاف لب و کام را ذکر کنند.

- ۸- دانشجویان با انواع روش‌های ارزیابی ادراکی و دستگامی جهت تشخیص و درمان اختلالات گفتاری ناشی از شکاف لب و کام آشنا شوند.
- ۹- دانشجویان انواع روش‌های ارزیابی ساختارهای دهانی-صورتی در بیماران با شکاف لب و کام را یاد بگیرند.
- ۱۰- دانشجویان با رویکرد درمان تیمی، اعضا و نقش هر یک از آنها در تیم شکاف لب و کام آشنا شوند.
- ۱۱- دانشجویان انواع روش‌های درمانی جراحی و پروتزی در شکاف لب و کام را یاد بگیرند.
- ۱۲- دانشجویان انواع روش‌های گفتاردرمانی جهت بهبود تولید، صوت و تشدید در شکاف لب و کام را شرح دهند.

اهداف عاطفی:

۱. دانشجویان به نحوه انتخاب تکنیک و روش درمانی مناسب برای درمان هر مراجع توجه کنند.
۲. دانشجویان به ضرورت استفاده یا عدم استفاده از pnf و ماساژ عضلات صورت و عضلات دهانی در کودکان با شکاف لب و کام توجه کنند.
۳. دانشجویان به نحوه ی ارائه مشاورات لازم جهت ضرورت تکرار تمرینات در منزل توجه کنند.

اهداف روانی حرکتی:

۱. دانشجویان نحوه اعمال آموزش جریان هوای داخل دهانی و تفاوت آن با جریان هوای بینی را بر روی مراجع نشان دهند.
۲. دانشجویان نحوه اعمال آموزش جایگاه تولید هر صدا را بر روی مراجع بتوانند اجرا کنند.
۳. دانشجویان بتوانند نحوه اعمال روش‌های گفتار درمانی جهت بهبود تولید، صوت و تشدید در شکاف لب و کام را دقیقاً مثل مدرس بر روی کیس فرضی، نشان دهند.

رویکرد آموزشی:

- مجازی^۳
 حضوری
 ترکیبی^۴

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

- کلاس وارونه
- یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال
- یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری اکتشافی هدایت شده

2. Educational Approach

3. Virtual Approach

4. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

- یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی
- یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد حضوری

- سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- بحث در گروههای کوچک
- ایفای نقش
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری مبتنی بر سناریو
- استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط هممتایان)
- یادگیری مبتنی بر بازی

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد ترکیبی

در تدریس این درس از ترکیبی از رویکردهای مجازی مانند شامل کلاس وارونه و رویکردهای حضوری (شامل سخنرانی تعاملی، بحث در گروههای کوچک، ایفای نقش، یادگیری مبتنی بر حل مسئله)، نمایش فیلم و اجرای عملی یا نمایش (*demonstration*) استفاده می‌شود.

تقویم درس:

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	امکانات و وسایل	نام مدرس / مدرسان
۱	تعریف تشدید طبیعی / آناتومی اندام‌های تشدید کننده و دستگاه کامی حلقی	سخنرانی تعاملی	ارائه شفاهی تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع	سیستم رایانه، ویدئوپروژکتور	محمد رحیم شاه‌بداغی
۲	ادامه آناتومی / ساز و کار اندام‌های تشدید کننده	سخنرانی تعاملی	ارائه شفاهی تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع	سیستم رایانه، ویدئوپروژکتور	محمد رحیم شاه‌بداغی
۳	تعریف و طبقه بندی انواع اختلالات تشدید	سخنرانی تعاملی	ارائه شفاهی تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع	سیستم رایانه، ویدئوپروژکتور	محمد رحیم شاه‌بداغی

۴	بررسی علل اختلال در تشدید علل جسمی	سخنرانی تعاملی	ارائه شفاهی تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع	سیستم رایانه، ویدئوپروژکتور	محمدرحیم شاهدهدای
۵	بررسی انواع علل اختلال در تشدید حسی-حرکتی	سخنرانی تعاملی	ارائه شفاهی تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع	سیستم رایانه، ویدئوپروژکتور	محمدرحیم شاهدهدای
۶	ویژگی گفتار و زبان در افراد مبتلا به اختلال تشدید	سخنرانی تعاملی	ارائه شفاهی تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع	سیستم رایانه، ویدئوپروژکتور	محمدرحیم شاهدهدای
۷	تاثیر اختلال در تشدید بر جنبه های تحصیلی/ اجتماعی/ روانی و ارتباطی	سخنرانی تعاملی	ارائه شفاهی تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع	سیستم رایانه، ویدئوپروژکتور	محمدرحیم شاهدهدای
۸	ارزیابی ادراکی گفتار (بررسی انواع خطاهای جبرانی/ معرفی انواع ارزیابی ادراکی استاندارد)	سخنرانی تعاملی، یادگیری مبتنی بر حل مسئله، کلاس وارونه، آموزش مجازی	تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع	سیستم رایانه، ویدئوپروژکتور، سامانه نوید، میکروفن و دوربین	دکتر سمیرا آقادوست
۹	ارزیابی ساختارهای دهانی- صورتی	سخنرانی تعاملی، یادگیری مبتنی بر حل مسئله، کلاس وارونه، آموزش مجازی	تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع	سیستم رایانه، ویدئوپروژکتور، سامانه نوید، میکروفن و دوربین	دکتر سمیرا آقادوست
۱۰	آشنایی با انواع روش های ارزیابی دستگاهی (فلوروسکوپی، نیزوآندوسکوپی، نیزومتر)	سخنرانی تعاملی، آموزش مجازی	تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع	سیستم رایانه، ویدئوپروژکتور، سامانه نوید، میکروفن و دوربین	دکتر سمیرا آقادوست
۱۱	درمان تیمی در اختلالات شکاف لب و کام/ معرفی اعضای تیم و نقش هر یک در درمان	سخنرانی تعاملی، بحث در گروه های کوچک، یادگیری مبتنی بر حل مسئله، آموزش مجازی	تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع	سیستم رایانه، ویدئوپروژکتور، سامانه نوید، میکروفن و دوربین	دکتر سمیرا آقادوست
۱۲	روش های درمان طبی و پروتزی در اختلالات تشدید	سخنرانی تعاملی، یادگیری مبتنی بر حل مسئله، آموزش مجازی	تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع	سیستم رایانه، ویدئوپروژکتور، سامانه نوید، میکروفن و دوربین	دکتر سمیرا آقادوست
۱۳	روش های درمانی اختلالات صوت و تولید در اختلالات شکاف لب و کام	سخنرانی تعاملی، تدریس توسط همتابان، یادگیری	تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع	سیستم رایانه، ویدئوپروژکتور، سامانه نوید، میکروفن و دوربین	دکتر سمیرا آقادوست

			مبتنی بر تیم، آموزش مجازی		
دکتر سمیرا آقادوست	سیستم رایانه، ویدئوپروژکتور، سامانه نوید، میکروفن و دوربین	تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع	سخنرانی تعاملی، یادگیری مبتنی بر حل مسئله، آموزش مجازی	آشنایی با انواع روش‌های گفتاردرمانی در اختلالات تشدید	۱۴
دکتر سمیرا آقادوست	سیستم رایانه، ویدئوپروژکتور، سامانه نوید، میکروفن و دوربین	تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع	سخنرانی تعاملی، یادگیری مبتنی بر حل مسئله، آموزش مجازی	نحوه ارائه مشاورات لازم در دوره‌های سنی مختلف در مراجعه با شکاف لب و کام	۱۵

روش ارزیابی دانشجو:

ارزیابی دانشجو به دو روش تکوینی و تراکمی انجام می‌شود. ارزیابی تکوینی شامل انجام تکالیف مختلف هر جلسه، مشارکت در شیوه‌های تدریس، آزمون میان ترم است. ارزیابی تراکمی شامل (۱) آزمون‌های کتبی همانند آزمون‌های بسته پاسخ «چندگزینه‌ای» و آزمون‌های کتبی باز پاسخ اعم از تشریحی و کوتاه پاسخ می‌باشد.

▪ سهم آزمون میان ترم ۶ نمره، آزمون پایان ترم ۸ نمره، آزمون‌های عملی، انجام تکالیف مختلف و مشارکت در شیوه‌های تدریس ۴ نمره و سهم تکالیف پایان ترم ۲ نمره می‌باشد.

منابع:

الف) کتب:

1. The Clinician's Guide to Treating Cleft Palate Speech Sally J. Peterson-Falzone, Judith Trost-Cardamone, Michael P. Karnell, Mary A. Hardin-Jones, Elsevier, 2017
2. Cleft Palate & Craniofacial Anomalies: Effects on Speech and Resonance By Ann W. Kummer ,2013
3. Comprehensive Cleft Care by Joseph Losee, Richard E. Kirschner, 2008.